

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Cvičební řád jednotek požární ochrany - technický výcvik		
Název: Povely a signály	Metodický list číslo	2 VÝŠ
	<i>Vydáno dne: 13. 12. 2019</i>	<i>Stran: 3</i>

I.

Charakteristika

- 1) Povely a signály slouží k dorozumívání hasičů při činnostech ve VVH.
- 2) Povely a signály musí být dostatečně hlasité, srozumitelné a stručné.
- 3) Povely a signály se používají průběžně po celou dobu postupu terénem nebo jiné činnosti ve VVH v závislosti na situaci.
- 4) V případě nepříznivých podmínek (vzdálenost, počasí, hluk), kdy se předpokládá, že hlasové povely a signály nebudou pro bezpečnou komunikaci dostatečné, je vhodné předem stanovit jiný, odpovídající způsob dorozumívání, se kterým musí být všichni zúčastnění seznámeni před zahájením dané činnosti.
- 5) Nepoužívají se negované signály např. „nejistím“, „nelez“.
- 6) Hlasové povely a signály se mohou přenášet i s pomocí radiostanic. Rádiová komunikace při práci ve VVH se řídí obecnými zásadami zavedenými u jednotek. Při komunikaci používáme otevřené volací znaky s jasně formulovaným adresátem. Radiostanice musí být dostatečně zajištěna proti ztrátě (pádu). Pro práci ve visu používáme přednostně radiostanice vybavené VOXem (radiokomunikační zařízení ovládané hlasem).

II.

Přehled základních povelů a signálů

- 7) Základní povel a signály umožňující bezpečné dorozumívání jsou:
- „Jistím“**
Signál se používá na začátku každého pohybu, kdy je nutno provádět jištění. Jistící oznamuje danou situaci - tedy sám provedl sebejištění (viz metodický list č. VÝŠ-R/ML9) a je připraven k jištění.
 - „Lezu“**
Hasič provádějící činnost, při které je třeba jištění (např. řízený sestup po žebříku prováděný ve spádnicí kotevního bodu, výstup prvolezce prováděný hasičem - lezcem apod.), tímto oznamuje začátek pohybu. Za signálem „lezu“ musí následovat signál „jistím“, který dává odpověď na signál „lezu“.
 - „Dober“**
Povel se používá při jištění, slouží jako informace pro jistícího hasiče o tom, že v danou chvíli je lano mezi jistícím a jištěným příliš volné.
 - „Povol“**
Povel se používá při jištění, slouží jako informace pro jistícího hasiče o tom, že v danou chvíli je lano mezi jistícím a jištěným příliš napnuté.
 - „Stop“**
Povel nařizující **okamžité zastavení činnosti** např. spouštění, vytahování, předávání nosítek apod. Použití je spojeno s řešením konkrétně nastalé situace, např. nestabilní postoj záchranářů při předávání nosítek, problém v jistícím řetězci, např. nežádoucí posun chráničky na lano, nepředvídatelný problém při spouštění či vytahování apod.

Povel může vydat jakýkoli hasič podílející se na řešení konkrétní činnosti spojené s použitím prostředků určených pro práci VVH.
 - „Zruš“**
Doleze-li jištěný hasič na místo vhodné k jištění, zajistí se sám, použije uvedeného povelu, jako pokynu pro jistícího hasiče, aby zrušil jištění.

- g) **„Ruším“**
Signál, kterým jistící hasič potvrzuje předešlý pokyn a informuje o zrušeném jištění.
- h) **„Ještě 5 metrů“**
Signál, kterým jištěný informuje o vzdálenosti 5 m zbývajících k dosažení požadovaného místa.
- i) **„Lano volné“**
Signál bývá používán k informování ostatních hasičů o situaci, že hasič ukončil svou činnost na laně.
- j) **„Pozor lano“**
Signál slouží jako upozornění před shovením lana.
- k) **„Kámen“**
Signál slouží jako upozornění před jakýmkoliv padajícím předmětem, který by mohl ohrozit osoby nacházející se v prostoru dopadu (kámen, suché větve, část výstroje apod.).

III.

Nouzové způsoby komunikace

- 8) Nouzové způsoby komunikace se použijí v případě selhání běžných možností komunikace, nebo není-li z jakýchkoliv důvodů komunikace možná. Nouzové způsoby komunikace můžeme rozdělit na optické a akustické. Podmínkou jejich použití je dokonalá znalost všemi zúčastněnými tak, aby byla vyloučena jejich záměna. Z tohoto důvodu je nutné, aby se nouzové způsoby komunikace určily před začátkem činnosti.